

Editorial

Plast nejde na odbyt, trh odpadů kolabuje

Na sběr tříděného odpadu v Česku doléhá krize jako ještě nikdy dosud. Po propadu cen papírenských výrobků a buničiny, a tedy i výkupních cen papírového odpadu, postihl stejný osud i plastový odpad, především sběr PET lahví. Zpracovatelé drasticky snížili výkupní ceny, o recyklaci PET není zájem a obce se bojí kolapsu současného systému sběru tříděného odpadu.

Ještě před třemi lety zažívalo zpracování plastových lahví v Česku boom. Asijské textilky chrlily tisíce tun oblečení, na jehož výrobu jsou třeba vlákna, zpracovaná nejen z originálních surovin, ale i PET odpadu. Podobně tak automobilový průmysl. České firmy nestíhaly zpracovávat od svozových firem nakoupený, případně i vytříděný plastový odpad. Jenže teď je všechno jinak.

Pád cen o polovinu

„Není kam a komu dodávat. Při nynějších směšných cenách ropy se výrobcům vyplatí využívat originální ropné suroviny než použité obaly. Jsme před zavřením, nemůžu to dotovat,“ tvrdí Jan Marek, majitel firmy U Transform Stod, která třídí získaný plastový odpad, zpracovává a vyrábí z něj palety i drť pro své odběratele.

„Je to kolaps. Poptávka z Evropy i Asie klesla o 90 %, my jsme snížili ceny, za jaké vykupujeme PET, až o 70 %. Na vině je z velké části i propad zakázek v autoprůmyslu,“ přidává se jednatel česko-čínské firmy Wansida, která v tuzemsku zpracovává skoro polovinu PET lahví z tříděného komunálního odpadu.

Na polovinu – z 8 na 4 Kč za kilogram – snížil nedávno výkupní ceny i největší český zpracovatel a výrobce PET vláken firma Silon z Plané nad Lužnicí.

Skončí na skládkách?

Dodavatelé – svozové a třídící firmy – varují, že za těchto cen se jim už přestává vyplácet

sběr i třídění odpadu a vyjde laciněji ho ukládat na skládky jako netříděný z běžných popelnic. Společnost EKO-KOM, která zajišťuje pro firmy povinný odběr a využití odpadu z obalů a přispívá obcím na systém třídění, už od ledna začala vybírat vyšší poplatky od 21 tisíc namířovaných průmyslových a obchodních společností. EKO-KOM, firma hospodařící ročně s více než miliardovým obratem, ale nemůže nést podle ředitelky oddělení využití odpadů Martiny Vrbové zodpovědnost za všechny ztráty v oblasti separovaného sběru odpadů. „Je potřeba, aby se na této ztrátě podíleli i ostatní účastníci, tedy komunální sféra, stát a odpadářské firmy,“ říká Vrbová.

Současný systém třídění v obcích je podle ní třeba zachovat. A tříděný odpad využívat nejen recyklací, ale třeba i na výrobu paliv nebo energetické využití.

Ministerstvo hledá řešení

Ministerstvo životního prostředí prý o problému ví, je to celoevropský stav a chce to řešit dokonce v rámci Rady Evropské unie pro životní prostředí. „Jde o kolaps v rozsahu světového přebytku na trhu s papírem,“ vyjádřila k situaci kolem PET lahví Jarmila Krebsová z tiskového oddělení ministerstva. Úřad se například podle Krebsové dlouhodobě snaží prosadit na úrovni unie daňové zvýhodnění pro recyklované výrobky.

Českým trhem projdou ročně desítky tisíc tun plastových obalů. Z obcí se přitom vytrídí kolem 80 tisíc tun plastového odpadu. Celosvětový propad trhu se surovinami už od loňska postihl u nás i další výrobce a zpracovatele. Některé papírny na přelomu roku odstavily provozy.

A ještě výrazněji recese zasáhla trh se starým papírem, za který už většina sběren neplatí. Hrozí proto úplný krach některých firem, které vykupují a zpracovávají druhotné suroviny.

HN, Miroslav Petr

Krátce

Plán pro jednání s EK odložen

Vláda odložila plán pro jednání s Evropskou komisí, který má zamezit sankcím ze strany EU v případě, že ČR nestihne dobudovat do konce roku 2010 kanalizace a čistírny odpadních vod. Plán by se měl podle premiéra na jednání kabinetu vrátit koncem února.

Co ohrožuje evropské prostředí?

Invasi zabíjajících slimáků a jiných nepůvodních druhů likvidujících biologickou rozmanitost, škodlivé částice v ovzduší, nadměrný rybolov nebo nedostatek vody patří v současnosti mezi hlavní hrozby pro životní prostředí v Evropě. Vyplývá to z výroční zprávy Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) pro letošní rok, kterou v Praze představil vicepremiér a ministr životního prostředí Martin Bursík a výkonná ředitelka EEA Jacqueline McGladeová. Praha byla pro její zveřejnění vybrána, neboť Česko tento půlrok předsedá EU. Studii s názvem Signály vydává EEA každoročně, aby upozornila na některé problémy životního prostředí, které jsou podle agentury závažné pro daný rok. Spolu s aktuálními daty k tomu používá příběhy obyčejných lidí, které mají oslovit veřejnost. Mezi osmi letošními je například obyvatel tureckého Istanbulu, kterému několikrát do měsíce neteče voda, nebo mladá Belgičanka trpící dýchacími problémy v zamořeném Bruselu.

WEF zveřejnilo rizika

Hlavními riziky, kterým v současnosti musí čelit svět, jsou zhoršující se finanční situace vlád, pokles čínské ekonomiky a negativní vliv klimatických změn na dostatek potravin a zdraví. Vyplývá to ze zprávy Globální rizika 2009, kterou zveřejnilo Světové ekonomické fórum (WEF) před pravidelným výročním zasedáním v Davosu. Za nebezpečí považuje také různé přístupy k vládnutí, zvláště nekoordinované odpovědi jednotlivých vlád na globální problémy.

Třídění v jablonecké nemocnici

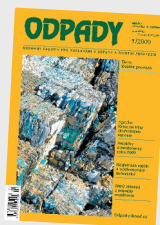
Pacienti, zaměstnanci a návštěvníci jablonecké nemocnice mají jako jedni z prvních v ČR možnost třídít odpad ve zdravotnickém zařízení. Společnost EKO-KOM tam rozmístila nádoby pro separování odpadu na 24 stano-
vištích. Regionální manažer Libereckého kraje Martin Holubec řekl, že projekt městské nemocnice v Jablonci je pilotní.

Čtete odborný měsíčník ODPADY

Ukázkové číslo zdarma si můžete objednat na adrese
<http://ib.ihned.cz/predpla/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>

Předplatné na rok 2009 si zajistíte na adrese

www.economia.cz/predplatne

Odpady

Vláda schválila Akční plán pro biomasu

Zvýšit využití biomasy k výrobě elektrické energie má pomoci Akční plán pro biomasu pro ČR na období 2009 až 2011, který schválila vláda. Informovalo o tom ministerstvo zemědělství. Plán má pomoci ke splnění závazku, že Česká republika do roku 2010 téměř zdvojnásobí podíl elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů na hrubé domácí spotřebě proudu.

Dokument má pomoci odstranit bariéry na trhu s biomasou a vybrat vhodné energetické plodiny, má také zvýšit ochranu orné půdy. „V roce 2010 by měl podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé domácí spotřebě elektřiny dosáhnout 8 %. Akční plán má být jedním z nástrojů, jak splnit povinnosti, k nimž jsme se zavázali vstupem do EU,“ uvedl již dříve ministr zemědělství Petr Gandalovič. V roce 2007 byl podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů na spotřebě proudu v ČR 4,7 %.

Podle ministerstva neroste výroba tepla a elektřiny z biomasy přes svůj potenciál dostatečným tempem. Největší rezervy jsou podle

mluvčího MZe Petra Vorlíčka patrné zejména v energetickém využívání bioplynu a biomasy k přímému spalování.

Úkolem dokumentu je kromě analýzy současného využívání biomasy a navržení způsobu jejího optimálního budoucího využití také nastartovat investice do čistého způsobu získávání energie. Plán má také umožnit využívání

biomasy co nejširším cílovým skupinám, uvedl Vorlíček. „Materiál chce také podpořit zakládání víceletých porostů energetických plodin a rychlerostoucích dřevin nebo zařazení tuhých biopaliv do nižší sazby DPH,“ dodal.

Česko by podle návrhu Evropské komise mělo do roku 2020 téměř ztrojnásobit podíl obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energií. Zatímco v současné době se v ČR podle posledních údajů ministerstva průmyslu a obchodu z obnovitelných zdrojů vyrábí okolo 5 % elektřiny, do roku 2020 by to mělo být 13,5 %. Mezi obnovitelné zdroje patří také vítr, vodní a sluneční energie.

Hledání na Googlu „ničí“ ovzduší

Vyhledání dvou hesel internetovým vyhledávačem Google má údajně na svědomí produkci stejného množství oxidu uhličitého jako ohřátí vody v rychlovarné konvici. Tvrdí to ve své studii americký fyzik z Harvardovy univerzity Alex Wissner-Gross, kterého cituje zpravodajský server BBC. Podle Wissnera-Grosse se při klasickém hledání na Googlu na stolním počítači uvolní do vzduchu asi 7 g CO₂. Tyto emise odvozuje expert z Harvardu z množství elektřiny spotřebované počítačovým terminálem a obřími datovými středisky provozovanými firmou Google po celém světě. Wissner-Gross se domnívá, že vyhledání pouhých dvou hesel na Googlu je stejně škodlivé pro naše životní prostředí jako ohřátí vody na čaj v elektrické konvici, při němž se do atmosféry dostane kolem 14 g CO₂.

Google s tvrzením amerického vědce nesouhlasí a prohlašuje, že exhalace při hledání jednoho hesla jsou jen 0,2 gramu CO₂. „Google je oceňován pro rychlé zobrazení výsledků hledaných údajů, což je však možné jen díky tomu, že využívá několika databank současně. Ona kombinace zákazníků, sítí, serverů a domácích počítačů společně přispívá k vysoké spotřebě energie,“ poznamenal Wissner-Gross.

„Google ale není horší než ostatní špičkoví operátoři. Pokud chcete dodávat opravdu výborné, rychlé výsledky, pak musíte vynaložit nějakou energii navíc,“ připouští jeden z expertů. Google v reakci na svém oficiálním blogu namítá, že čísla předkládaná Wissnerem-Grossem jsou „mnohokrát vyšší než ta skutečná“. Podle firmy je při typickém hledání na Googlu výsledek dodán za necelé 0,2 sekundy a servery jsou přitom využívány jen pár tisíciny vteřiny. To se rovná 0,0003 kWh energie na jedno hledání, což odpovídá 0,2 g CO₂, konstatují zástupci Googlu.

„Podnikli jsme kroky ke snížení spotřeby energie v našich datových střediscích a snažíme se nacházet ekologické zdroje energie ... V roce 2007 jsme se stali spoluzakladateli Iniciativy počítačových firem na ochranu klimatu, která si dala závazek snížit do roku 2010 množství energie spotřebované počítači na polovinu, a ročně tak zredukovat světové exhalace CO₂ o 54 milionů tun. To je spousta rychlovarných konvic,“ podotkli zástupci firmy. Americká společnost Gartner v nedávném výzkumu dospěla k závěru, že informační technologie v současné době způsobují 2 % globálních škodlivých emisí.

Konference ODPADY 2009

Plzeň, 4. a 5. února 2009

Radnice města Plzně – sněmovní sál, 4. patro

I. den – 4. února 2009

- Změny legislativy odpadového hospodářství z pohledu Parlamentu ČR – Mgr. Vladimír Dlouhý, poslanec PČR, Jan Látko, poslanec PČR
- Novinky v legislativě zákona o odpadech – Ing. Ruth Bizková, náměstkyně ministra životního prostředí MŽP ČR, Mgr. Daniel Vondrouš, vedoucí poradců MŽP ČR
- Energetické využití odpadů – běžný způsob nakládání s odpady – Prof. Ing. Dagmar Juchelková, Ph.D. – VŠB Ostrava
- Finanční podpora projektů v oblasti odpadového hospodářství – Ing. Petr Stejskal, Státní fond životního prostředí ČR
- Odpadové hospodářství z pohledu Plzeňského kraje – Ing. Petr Smutný, člen Rady Krajského úřadu Plzeňského kraje
- Projekty v oblasti problematiky nakládání s komunálním odpadem v městě Plzni – Ing. Petr Baloun, Plzeňská teplárenská, a.s.
- Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech – Bc. Marek Sýkora, Svaz měst a obcí ČR
- Sběr a zpracování biologicky rozložitelných odpadů – Ing. Jiří Jalovecký, Ph.D., CMC Náměšť, a.s.
- Služby pro nakládání s odpady – RNDr. Martina Vrbová – EKO-KOM, a.s.

II. den – 5. února 2009

- Zahraniční exkurze – integrovaný systém nakládání s odpadem v Rakousku: Kompostanlage Gallneukirchen Huemer, MBA Linz AG, spalovna Wels

Na exkurzi se lze přihlásit samostatně bez účasti na konferenci, účastnický poplatek činí 300 Kč.

Na konferenci je vstup zdarma (doporučujeme se však přihlásit předem).

Kontakty:

www.vtszc.wz.cz, www.pltep.cz/skladka

J&T plánuje větrný park v Moldavě

Česko-slovenská finanční skupina J&T plánuje postavit u obce Moldava v Krušných horách větrnou farmu s 25 elektrárnami s instalovaným výkonem až 75 megawattů. Celková investice by měla dosáhnout 2,5 mld. Kč, řekl ředitel komunikace J&T pro sektor energetiky Martin Maňák. Zahájení výroby elektřiny se předpokládá v roce 2011.

„Výměník vody“ znovu funguje

Hloubkový výměník vodních mas v severním Atlantiku, který má zásadní význam pro klimatickou rovnováhu planety, nabyl v zimě 2007/2008 nečekaně znovu na síle. Uvádí se to v mezinárodní studii, o níž s odvoláním na Francouzský výzkumný ústav pro využití moře (IFREMER) informovala agentura AFP.

Jev zvaný hluboká konvekce, který přispívá k rozdělování tepla mezi polárními a rovníkovými oblastmi, byl během minulé zimy pozorován až do hloubky 1800 metrů v Labradorském moři a do hloubky 1000 metrů v Irmingerově moři mezi Islandem a Grónskem. Takové hodnoty nebyly naměřeny od roku 1994, uvádí v komuniké IFREMER.

Ekologie

Prioritou předsednictví v ekologii je ochrana klimatu

Ochrana klimatu, lidského zdraví a životního prostředí, udržitelná spotřeba a výroba a ochrana biologické rozmanitosti jsou prioritami českého předsednictví EU v oblasti ekologie. Novinářům je představil první náměstek ministra životního prostředí Jan Dusík. Hlavní pilíře priorit českého předsednictví, jimiž jsou ekonomika, energetika a Evropa ve světě, souběžně představil premiér Mirek Topolánek.

Vedle unijní agendy připadne na půlroční české předsednictví také dokončení příprav EU na klimatickou konferenci v Kodani, z níž má vzejít nástupce Kjótského protokolu. Ministerstvo životního prostředí (MŽP) věří, že dohodu na něm nepřekazí ani současná celosvětová finanční krize, řekl Dusík. Podle náměstka se ekonomické obtíže na vyjednávání o omezení emisí skleníkových plynů určitě odrazí. Vedle negativního dopadu spojeného s menší ochotou vlád vydávat na klimatická opatření finance by ale podle Dusíka mohly mít i pozitivní důsledky, neboť krize bude státy nutit k větší efektivnosti, šetrnosti a příklonu k nových technologiím.

Za nejdůležitější bod unijních plánů považuje MŽP ochranu klimatu, kterou si české předsednictví vytklo mezi své priority. Vedle sladování postoje evropské sedmadvacítky k dosažení kodaňské dohody, tedy celosvětové úmluvy o nastavení závazků snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012, chce Praha zahájit diskusi o adaptacích na změny klimatu, jež mohou způsobovat záplavy, sucha či extrémní

výkyvy počasí. „Cílem té diskuse bude popsat ty jevy a jak se na ně připravit,“ vysvětlil Dusík. Dopady změn klimatu by měly být mezi hlavními tématy neformální schůzky unijních ministrů životního prostředí v červnu v Praze.

V rámci ochrany lidského zdraví a životního prostředí chce české předsednictví přispět k posunu v projednávání návrhu směrnice o průmyslových emisích, k dokončení diskuse o revizi návrhu nařízení o látkách poškozujících ozonovou vrstvu a zahájení projednávání návrhu úpravy směrnice o národních emisních stopech. Tento dokument ale nejprve musí předložit Evropská komise, o což MŽP velmi stojí. Diskutovat se bude i o nakládání s elektroodpady a bioodpady.

V otázce udržitelné spotřeby a výroby chce české předsednictví podporovat iniciativy, které mají za cíl informovanost občanů členských států EU. Půjde například o prosazování označování ekologicky šetrných výrobků nebo zavedení systému EMAS řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí.

U ochrany biologické rozmanitosti se české předsednictví zaměří na hledání nástrojů, jak snížit mizení živočišných druhů v Evropě. To by se podle plánů Evropské komise mělo do roku 2010 zastavit. České předsednictví podle Dusíka chce pokročit i v projednávání návrhu nařízení o zákazu obchodování s výrobky z tuleňů nebo směrnice o ochraně půdy, které zahájilo již předchozí francouzské vedení unie.

Více ekologických zemědělců a výrobců biopotravin

V Česku loni výrazně vzrostl zájem o biopotravinu. Zvýšil se počet ekologických zemědělců i výrobců českých biopotravin. Stále více restaurací připravuje pokrmy z bioproduktů, roste i prodej biopotravin v maloobchodní síti a supermarketech. Výplývá to z přehledu trendů v „biobranži“ zveřejněného v lednovém vydání měsíčníku Bio Obchod, který vydává agentura Green marketing. „Počet registrovaných výrobců biopotravin se zvýšil z 253 na konci roku 2007 na 410 v říjnu 2008, tzn. nárůst o 62 %. Dva největší výrobci pečiva, pekářny Penam a United Bakeries, loni uvedli na trh biopečivo, zvýšilo se i množství českých bio-uzenin,“ uvedl Tom Václavík z agentury Green marketing. Výrazně se zvýšil také počet ekologicky hospodařících podniků. Na konci října jich bylo 1802, tj. o 27 % více než na začátku roku. Společná výměra jejich

půdy dosáhla 338 722 hektarů, což představuje téměř 8 % z celkové výměry zemědělské půdy. Zájem o biopotravinu a biosurovinu loni vzrostl také mezi provozovateli restaurací. „V průzkumu agentury Green marketing z října 2008 odpovědělo 89 % respondentů z řad pražských restaurací, že používá některé bioprodukty či biopotraviny, dalších 88 % hodlá podíl bioproduktů v příštích dvou letech navýšit,“ dodal Václavík.

Spotřeba biopotravin v ČR vzrostla v roce 2007 meziročně o 70 % na 1,29 mld. Kč. O rok předtím Češi utratili za biopotraviny zhruba 760 mil. Kč. Obrát trhu s biopotravinami by se podle údajů agentury Green marketing měl do tří let zvýšit pětinašobně a v roce 2010 za ně Češi podle odhadů utratí 6,5 mld. Kč. Spotřeba biopotravin v Česku tak během následujících let poroste o 70 % ročně.

Zveme vás na seminář

VYHLÁŠKA O ZJIŠŤOVÁNÍ A NÁPRAVĚ EKOLOGICKÉ ÚJMY NA PŮDĚ

10. února 2009, hotel Populus, Praha

Vyhláška o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě je navazující právní předpis, který stanovuje metody a způsob zpracování analýzy rizik, způsob hodnocení vhodnosti a proveditelnosti nápravných opatření, stanovování cílů nápravných opatření a způsobů prokazování jejich dosažení, včetně způsobu postsanačního monitoringu a způsobu srovnání alternativních postupů omezování nebo eliminace rizik pro lidské zdraví. Seminář je určen pracovníkům odborných firem, veřejné správy a dalším. Odbornými guaranty jsou ředitel legislativního odboru Mgr. Libor Dvořák a ředitelka odboru ekologických škod RNDr. Pavla Kačabová.

Informace a přihlášky: pecinova@ekomonitor.cz

O zrušené pokutě rozhodne NSS

O pokutě 700 tisíc Kč, kterou dostal před lety královéhradecký magistrát za tendr na likvidaci odpadů, bude rozhodovat Nejvyšší správní soud (NSS). Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) se na něj obrátil, protože nesouhlasí s rozsudkem Krajského soudu v Brně, který sankci loni zrušil. NSS se buď postaví na stranu krajského soudu a vrátí případ ÚOHS, nebo rozsudek soudu zruší, pak by pokuta platila. Zatím ji vrátil městu. V roce 2007 ji vyměřil za to, že radnice v tendru k zakázce za 200 mil. Kč požadovala od uchazečů informace, jež se zakázkou přímo nesouvisely. Tendr vyhrála firma Marius Pedersen, AVE CZ odpadové hospodářství radnice vyřadila kvůli nesplnění některých požadavků. Podle ÚOHS neoprávněně. Hradecká radnice dříve opakovaně odmítla, že by v tendru chtěla soutěžící diskriminovat.

Dačická A.S.A. dostala pokutu

Za porušení zákona o odpadech uložil českobudějovický inspektorát České inspekce životního prostředí (ČIŽP) téměř půlmilionovou pokutu společnosti A.S.A. Dačice za to, že ve své provozovně ke sběru a výkupu odpadů v Dačicích skladovala bez chlazení infekční odpady po dobu delší než 48 hod., v jednom případě dokonce více než 50 dní. Firma tím porušila rozhodnutí krajského úřadu, proto ji inspektoři vyměřili pokutu 494 750 Kč. Odvolala se k ministerstvu životního prostředí, to však potvrdilo správnost rozhodnutí ČIŽP.

Projekty na obnovitelné zdroje

Společnost REN Power CZ chce investovat až 2 mld. Kč do projektů na obnovitelné zdroje energie. U projektů, které chce získat, je podmínkou vysoký stupeň jejich rozpracovanosti. Od počátku roku oslovuje podnikatelské subjekty, jež připravují projekty na fotovoltaiku, větrnou energetiku, malé vodní elektrárny, zdroje na biomasu nebo bioplyn. Má pro ně nabídku odkupu či kapitálového vstupu.

MŽP potvrdilo pokutu pro bioplynku v Karlově

Ministerstvo životního prostředí potvrdilo pět milionovou pokutu pro provozovatele bioplynové stanice ve Velkém Karlově na Znojemsku. Pokutu uložila loni Česká inspekce životního prostředí za to, že provozovatel neměl vyřízeno integrované povolení na provoz zařízení. Byl likvidován o tom Oldřich Janeba z odboru vnějších vztahů ČIŽP.

Provozovatel stanice, firma ZEVO, zatím rozhodnutí ministerstva neobdržela. „Nemůžeme se k tomu proto jakkoliv vyjádřit. Pokud naše odvolání ministerstvo zamítlo, tak se pravděpodobně obrátíme na soud. Pro nás by ta pokuta byla likvidační,“ řekl vedoucí firmy Oldřich Kukla.

„Při kontrole v období od 1. února 2008 do 23. července 2008 byla stanice prokazatelně provozována bez tohoto povolení. Vzhledem k tomu, že tento protiprávní stav trvá již od roku 2006, byla pokuta stanovena při vyšší hranici sazby,“ řekl Janeba. Provozovatel stanice se proti pokutě bránil tvrzením, že integrované povolení nepotřeboval, neboť v zařízení po celou dobu zpracovával méně než deset tun vedlejších živočišných produktů za den, na což se integrované povolení nevztahuje. ČIŽP ale prohlášení na základě zjištěných skutečností neuznala za věrohodné a trvala dále na svém rozhodnutí.

V průběhu odvolacího řízení proti udělení pokuty navíc inspekce zjistila nové přitěžující okolnosti. „Firma ZEVO realizovala svůj zájem bez povinného posuzování vlivů na životní prostředí, v tzv. procesu EIA. Při kontrole bylo dále zjištěno, že hala pro příjem vedlejších živočišných produktů je konstrukčně nedořešena, není do ní přiváděn čerstvý vzduch, což má vliv na pachovou zátěž,“ dodal Janeba.

Na provoz stanice si dlouhodobě stěžují především obyvatelé Velkého Karlova a okolních obcí. V červenci minulého roku obdržela inspekce petici 137 občanů, kteří si stěžovali na nesnesitelný zápach z provozu bioplynové

stanice a bezohledný provoz cisteren vyvážející digestát, a to zejména v nočních hodinách, o víkendech a svátcích. O několik měsíců později vyzvali obyvatelé okolních obcí Božice, Hevlín, Krkovice, Hrabětice, Hrádek a Šanov ministra životního prostředí a ředitelku ČIŽP k zastavení provozu stanice. To je ale podle ČIŽP problematické.

„Společnosti ZEVO dáváme stále zvyšující se pokuty, ale na zastavení provozu nemáme momentálně žádné nástroje. První pokuta 300 tisíc byla již v únoru zaplacená. V červenci jsme uložili už dvoumilionovou pokutu, a pokud provozovatel nejděná nápravu, můžeme uložit až sedmimilionovou pokutu, ale víc dělat nemůžeme,“ řekla v srpnu minulého roku ředitelka inspekce Eva Tylová. Se společností ZEVO vede inspekce opakovaně správní řízení, celkem již firma ZEVO zaplatila přes 3 mil. Kč. Loni dostala firma pokutu 2 mil. Kč za provoz stanice bez integrovaného povolení, o rok dříve pokutovala inspekce tuto společnost pětkrát v celkové výši 910 tisíc Kč.

Pokutám se nevyhnula ani mateřská firma Agrodružstvo Jevišovice, která je s firmou ZEVO majetkově spjata. V roce 2007 dostala od inspekce tři pokuty v celkové výši 610 tisíc Kč. Důvodem bylo poškození přírody ve zvláště chráněném území, ohrožení podzemních vod nedovoleným nakládáním se závadnými látkami a neodeslání údajů do integrovaného registru znečištění.

Obě firmy obdržely v minulosti pokuty také od veterinární správy. Více než 400 tisíc Kč musely firmy zaplatit za přechodné uskladnění vedlejších živočišných produktů v různých lokalitách Jihomoravského kraje.

Vybudování bioplynové stanice přišlo v roce 2006 na 180 mil. Kč. Za hodinu vyrobí 2,7 megawatthodiny elektřiny. Roční výkon elektrárny pokrývá spotřebu 8000 průměrných domácností, stanice je tak podle agentury CzechInvest největší v Evropě. Stanice pracuje 24 hodin denně.

Zájem o ekologické kanceláře

Očekávané zpomalení hospodářského růstu a škrty výdajů možná přimějí firmy k hledání úspor i v oblasti energií. Tím by mohl posílit trend výstavby takzvaných zelených kancelářských budov. Vyplývá to z materiálů o energeticky úsporných kancelářích poradenské společnosti Cushman & Wakefield.

Plocha biovinic v Česku

Rozloha tuzemských vinic s ekologickým hospodařením by se letos mohla zdvojnásobit. Takzvané biovinice, na nichž pěstitelé nemohou používat chemické postřiky, zabíraly na konci minulého roku kolem 400 hektarů. Letos by se plocha s nimi mohla zvětšit o dalších více než 300 hektarů z integrované produkce, která je mezistupněm mezi konvenčním pěstováním a bioprodukcí, řekl tajemník Svazu integrované produkce vína a hroznů Tomáš Richter. Loni se rozloha biovinic zvýšila téměř o 70 %, v lednu zabíraly plochu 245 hektarů, na konci roku už 408 hektarů. Dramaticky narůstá by měla i v příštích letech. Ve čtyřletém přechodném období, v němž vinice musejí splňovat podmínky bioprodukce, ale výrobky z něj nelze jako biovýrobky označit, jsou zaregistrovány stovky hektarů.

Rekultivace skládky

Zájemci o rozvoj Brna si mohou prohlédnout, jak bude vypadat po rekultivaci rozlehlá černovická skládka a jak mapu města změní plánovaná protipovodňová ochrana. Dokumenty a výkresy k oběma záměrům vystavuje radniční Urban centrum. Lidé se dozví, že na místě bývalé černovické skládky mají vzniknout parky. V nedalekém lomu zase centra adrenalinového sportu. Rekultivace černovické skládky už začala. Projektanti naplánovali, že skládka bude překryta vrstvou betonu, aby se tam při deštích nedostávala voda. Povrch se pak posadí zelení. Kromě parků se stezkami pro cyklisty i pěší a golfového hřiště by na území skládky a blízkého opuštěného lomu mohla vzniknout centra adrenalinového sportu. Areál se hodí na zbudování umělých lezeckých stěn a míst pro slaňování.

Třetí generace hybridního vozu

Největší japonská automobilka Toyota Motor na detroitském autosalonu představila třetí generaci hybridního modelu Prius. Firma uvedla, že se jí u nového modelu podařilo snížit kombinovanou spotřebu ve městě a na dálnici na 4,7 litru na 100 km z 5,1 litru u předchozí generace. Nový vůz se začne v Japonsku a USA prodávat koncem jara. Poté se dostane i na další trhy. Společnost plánuje v příštím roce prodat 400 tisíc těchto automobilů.

Britové vykupují tradiční žárovky

Z regálů britských obchodů mizí tradiční stowattové žárovky, protože velké obchody přestaly doplňovat jejich zásoby a Britové je vykupují, než zcela zmizí z trhu. EU směřuje k zákazu tradičních žárovek v roce 2012, ale Británie usiluje o jejich náhradu za úsporné ještě dříve. Loni na podzim tak dostaly domácnosti několik úsporných žárovek zdarma. Kromě toho britské obchodní řetězce dobrovolně přistoupily na plán vlády a od začátku roku nedoplňují zásoby neúsporných žárovek o výkonu 100 a 75 wattů. Sedesátivattové žárovky by pak měly zmizet z britských obchodů začátkem příštího roku. Dohoda vyvolala nákupní horečku mezi Brity, kteří si silnější žárovky kupují do zásoby. Velké řetězce Sainsbury's, John Lewis a Asda již stowattové žárovky vyprodaly a největší britský prodejce žárovek Tesco uvedl, že má zásoby již jen na několik dní. Čtyřnásobný nárůst prodeje žárovek hlásí i prodejce svítidel Ryness a železářský řetězec Robert Dyas.